

ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล

เรื่อง นโยบายเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง สื่อหรือช่องทางในการติดต่อในลักษณะของการสื่อสารแบบสองทางผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อรูปแบบใหม่ (new media) ที่บุคคลทั่วไปสามารถนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเองออกสู่สาธารณะโดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารประเภทต่างๆ ในปัจจุบันมีแหล่งให้บริการเครือข่ายทางสังคมเกิดขึ้นบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น Facebook, Twitter, LinkedIn, Google Plus, MySpace, YouTube, Blog, Wiki รวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เปิดให้บริการ file sharing, photo sharing, video sharing และกระดานข่าว (webboard) เป็นต้น

เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นเครื่องมือที่มีทั้งประโยชน์และโทษที่ควรระวัง โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารบางอย่างที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณะไปแล้วอาจไม่สามารถเรียกกลับคืนได้ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อองค์กร ดังนั้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่าน สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ทางมหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) และแสดงตนในฐานะบุคลากรหรือนักศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล ดังนี้

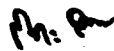
๑. พึงตระหนักว่า ข้อความหรือความเห็นที่เผยแพร่บน Social Network เป็นข้อความที่สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ ผู้เผยแพร่ต้องรับผิดชอบ ทั้งทางด้านสังคม และด้านกฎหมาย นอกจากนี้ ยังอาจมีผลกระทบต่อชื่อเสียง การทำงานและอนาคตของวิชาชีพของตนได้
๒. ใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการเผยแพร่ความคิดเห็นที่อาจกระตุ้นหรือนำไปสู่การโต้แย้งที่รุนแรง เช่น เรื่องเกี่ยวกับการเมืองหรือศาสนา
๓. พึงระลึกว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ และ ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล และข้อบังคับว่าด้วยวินัยนักศึกษา มีผลผูกพันต่อการเผยแพร่ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นบน Social Network ด้วย โดยสามารถศึกษาข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อบังคับว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ตามเอกสารแนบท้าย ทั้งนี้ การละเมิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงดังที่กำหนดไว้ในข้อบังคับดังกล่าว เช่น การเปิดเผยความลับของนักศึกษาหรือผู้รับบริการที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ หรือการทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพย์สิน เกียรติ และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และผู้ที่ละเมิดสามารถถูกดำเนินการทางวินัยได้ด้วย
๔. ต้องไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น หากต้องการกล่าวอ้างถึงแหล่งข้อมูลที่สนับสนุนข้อความของตน ควรให้การอ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลนั้นอย่างชัดเจน
๕. พึงตระหนักว่า การใช้ Social Network นั้น การแบ่งแยกระหว่างเรื่องส่วนตัว และเรื่องหน้าที่การงาน เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก หากประสงค์จะใช้ Social Network เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องหน้าที่การงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงาน ควรแยกบัญชีผู้ใช้ (Account) ระหว่างการใช้เพื่อเรื่องส่วนตัว และเรื่องหน้าที่การงานออกจากกัน ยกตัวอย่างเช่น การใช้ Facebook ของผู้ที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของส่วนงาน ควรมีการแยก Facebook profile ที่ใช้สำหรับติดต่อกับเครือข่ายของตนในเรื่องส่วนตัว

เรื่องครอบครัว ออกจาก Facebook profile ที่ใช้ประชาสัมพันธ์ส่วนงาน หรืออาจตั้งเป็น Facebook page ประจำส่วนงาน ขึ้นแทนที่จะใช้ profile ส่วนตัว

๖. หากต้องการสร้าง Page หรือ Account ที่เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเป็นทางการของส่วนงานหรือมหาวิทยาลัย ต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนงาน หรืองานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานอธิการบดีทราบ แล้วแต่กรณี และต้องแจ้งรายชื่อของผู้ดูแล Page (Admin) หรือเจ้าของ Account นั้นให้หัวหน้าส่วนงาน หรืองานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานอธิการบดีทราบด้วย และผู้ดูแลมีหน้าที่ต้องมอบสิทธิ์ในการดูแล Page หรือ Account นั้นคืนแก่ส่วนงานหรือมหาวิทยาลัยเมื่อพ้นจากหน้าที่ที่ต้องดูแล หรือพ้นสภาพจากการเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย
๗. การเผยแพร่ข้อมูล หรือแสดงความคิดเห็นที่อาจทำให้เข้าใจว่าเป็นความเห็นจากมหาวิทยาลัย ส่วนงาน หรือหน่วยงาน ต้องมีการแสดงข้อความจำกัดความรับผิดชอบ (Disclaimer) ว่า เป็นความเห็นส่วนตัว มิใช่ความเห็นของมหาวิทยาลัย ส่วนงาน หรือหน่วยงานที่ตนสังกัด เว้นแต่จะเป็นความเห็นของมหาวิทยาลัย ส่วนงานหรือหน่วยงานอย่างแท้จริง หรือได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี
๘. ผู้บริหารในระดับใดๆ พึงระมัดระวังในการเผยแพร่ข้อมูล หรือการแสดงความคิดเห็นเนื่องจากจะถูกมองว่าเป็นความเห็นของหน่วยงานของตนได้ง่าย และอาจมีผลกระทบต่อความเข้าใจของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ทั้งนี้ให้มีการแสดงข้อความจำกัดความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเช่นเดียวกับข้อ ๗
๙. ห้ามเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย หรือข้อมูลที่ใช้ภายในมหาวิทยาลัย ก่อนได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการจากผู้มีอำนาจ
๑๐. ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอาจใช้ตราสัญลักษณ์ (logo) ของหน่วยงาน ส่วนงาน หรือมหาวิทยาลัย บนรูปประกอบ profile ของตน ได้ หาก profile นั้นระบุชื่อและนามสกุลจริงอย่างถูกต้อง โดยอนุโลมจากประกาศมหาวิทยาลัยเรื่อง การใช้ชื่อและตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งอนุญาตให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยใช้ตราสัญลักษณ์บนนามบัตรได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต แต่หากจะใช้เพื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ สินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือการบริการใดๆ ของตน จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจก่อน โดยให้อนุโลมจากประกาศการใช้ชื่อและตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว
๑๑. บุคลากรที่ปฏิบัติงานวิชาชีพ หรือเป็นผู้ให้บริการสุขภาพหรือบริการอื่นใด พึงตระหนักถึงความรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการ เนื่องจากผลของการเผยแพร่ข้อมูล อาจมีผลกระทบต่อผู้รับบริการ หน่วยงาน และวิชาชีพของตนได้ โดยที่
 - ๑๑.๑ ระมัดระวังอย่างยิ่งในการใช้ Social Network ในการปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการโดยเฉพาะไม่ควรใช้ Account ที่ใช้สำหรับเรื่องส่วนตัวเพื่อการนี้ เนื่องจากไม่มีวิธีที่ได้ผลสมบูรณ์ในการปกปิดความลับของผู้รับบริการบน Social Network
 - ๑๑.๒ ปฏิบัติตามจริยธรรมของวิชาชีพอย่างเคร่งครัด
 - ๑๑.๓ เคารพและระมัดระวังอย่างยิ่ง ไม่ให้มีการละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) และความลับ (Confidentiality) ของผู้รับบริการ
 - ๑๑.๔ หากต้องการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการศึกษา เช่น รูปภาพ หรือสื่ออื่นๆ ที่มาจากผู้รับบริการ ต้องขออนุญาตจากผู้รับบริการนั้นก่อนเสมอ และต้องลบข้อมูลที่อาจจะทำให้มีการทราบถึงตัวตนของผู้รับบริการนั้นให้หมด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้รับบริการ ทั้งนี้ ให้รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลในกลุ่มปิดเฉพาะด้วย
 - ๑๑.๕ หากพบเพื่อนร่วมหน่วยงาน ส่วนงาน หรือ มหาวิทยาลัยใช้ Social Network เกี่ยวกับผู้รับบริการอย่างไม่เหมาะสม ขอให้ตักเตือนโดยตรง หากไม่ได้รับการตอบสนองที่ดี ให้แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น
๑๒. ควรแจ้งให้ผู้รับผิดชอบของหน่วยงาน ส่วนงาน หรือมหาวิทยาลัยทราบ หากพบว่ามีความบน Social Network ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงของหน่วยงาน ส่วนงานหรือมหาวิทยาลัยได้ สำหรับหน่วยงานหรือส่วนงาน ควรมอบหมายให้มีผู้เฝ้าระวังและตรวจตราข่าวสารในทุกช่องทางที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของหน่วยงานหรือส่วนงานนั้นได้
๑๓. ศึกษาการใช้ “การตั้งค่าความเป็นส่วนตัว” หรือ “Privacy Settings” ให้เข้าใจเป็นอย่างดี และปรับแต่งการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวให้เหมาะสมกับบริบท การถูกละเมิดความเป็นส่วนตัวโดยไม่เหมาะสม นอกเหนือจากส่งผลกระทบต่อตนเองแล้ว อาจส่งผลต่อหน่วยงาน ส่วนงานและมหาวิทยาลัยได้ด้วย

ในกรณีที่หน่วยงานหรือส่วนงานมีนโยบายที่นอกเหนือจากนี้ ก็พึงปฏิบัติตามนั้นด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖

(ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

เอกสารแนบท้ายประกาศฯ

คำแนะนำสำหรับผู้บริหารหน่วยงานหรือส่วนงาน เกี่ยวกับประกาศนโยบายเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล

๑. ในหน่วยงาน หรือส่วนงานอาจมีผู้ที่จัดทำหน้าเผยแพร่ข้อมูล (Page) หรือบัญชีผู้ใช้ (Account หรือ Profile) ที่ระบุว่าเป็นของหน่วยงานหรือส่วนงาน ขอให้ผู้บริหารจัดการกระบวนการให้ได้มาซึ่งรายชื่อของผู้ทำหน้าที่บริหารเนื้อหา (Admin) ของหน้าหรือบัญชีผู้ใช้นั้น เพื่อให้สามารถติดต่อได้เมื่อมีความจำเป็น
๒. จัดทำข้อตกลงในการส่งมอบการดูแลหน้า หรือบัญชีผู้ใช้ ที่ระบุว่าเป็นของหน่วยงานหรือส่วนงานคืนแก่หน่วยงานหรือส่วนงาน เมื่อผู้ดูแลหน้า หรือบัญชีผู้ใช้ พ้นจากหน้าที่ หรือพ้นสภาพจากการเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย
๓. ระบุขั้นตอนในการขอและให้อนุญาตในการใช้และเผยแพร่ตราสัญลักษณ์, ทรัพย์สินทางปัญญา, ข้อมูลที่ใช้ภายใน และเนื้อหาที่อาจทำให้เข้าใจว่าเป็นความเห็นของหน่วยงานหรือส่วนงาน และประกาศให้ผู้ใช้ทั่วไปทราบ
๔. ประกาศนโยบายเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล ให้บุคลากรและนักศึกษาทราบอย่างทั่วถึง
๕. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดลว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล และการดำเนินการทางจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๕๒
๖. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓